

Sygn. akt II UK 360/14

POSTANOWIENIE

Dnia 28 maja 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar

w sprawie z wniosku E. Sp. j. z siedzibą w S.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Gdańsku
o wysokość składek,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 28 maja 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w
Gdańsku
z dnia 11 kwietnia 2014 r., sygn. akt III AUa 1314/13,

odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 11 kwietnia 2014 r., III AUa 1314/13, Sąd Apelacyjny w Gdańsku oddalił apelację E. Spółka jawna z siedzibą w S. (płatnik) od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku z dnia 3 kwietnia 2013 r. w sprawie przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Gdańsku o wysokość składek, którym oddalono odwołanie płatnika od decyzji organu rentowego z dnia 26 stycznia 2012 r., podwyższającej o 50% stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe obowiązującą płatnika w roku składkowym obejmującym okres od 1 kwietnia 2011 r. do 31 marca 2012 r. Sąd Apelacyjny uznał za własne ustalenia Sądu pierwszej instancji, w myśl których płatnik składek nie tylko podał nieprawdziwe dane w deklaracji ZUS IWA za 2010 r.

i błędnie ustalił stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe, ale także po uzyskaniu o tym informacji, w wyniku przeprowadzonej w lutym 2011 r. kontroli Państwowej Inspekcji Pracy, nie podjął działań zmierzających do usunięcia nieprawidłowości. Dopiero kolejna interwencja PIP doprowadziła do ustalenia prawidłowych danych, tym samym podane przez pracownice płatnika informacje o ilości pracowników zatrudnionych w warunkach zagrożenia były nieprawdziwe i nie odpowiadały stanowi faktycznemu znanemu płatnikowi w chwili sporządzania deklaracji. W świetle powyższego doszło do przekazania nieprawdziwych danych - art. 31 ust. 2, ust. 3 pkt 1 i ust. 4 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (jednolity tekst: Dz.U. z 2009 r. Nr 16, poz. 1322 ze zm.), co spowodowało podwyższenie stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe (art. 34 ustawy).

W skardze kasacyjnej od tego wyroku, zaskarżając go w całości, pełnomocnik płatnika zarzucił naruszenie prawa materialnego – art. 34 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych poprzez błędną wykładnię i przyjęcie, „że wystarczającym dla zastosowania określonej tym przepisem odpowiedzialności wobec płatnika składek jest przypisanie mu winy w jakimkolwiek, nawet najłżejszym stopniu, a nie winy umyślnej”, wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i orzeczenie co do istoty sprawy, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania, w tym kosztach zastępstwa procesowego.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniono potrzebą wykładni przepisów wywołujących rozbieżności w orzecznictwie co do stosowania art. 34 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych i przesądzenie, „czy podstawą odpowiedzialności płatnika składek jest wyłącznie wina umyślna i to ukierunkowana na świadome wprowadzenie w błąd organu rentowego poprzez podanie danych nieprawdziwych, czy też każda postać winy płatnika składek”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wstępnie trzeba przypomnieć, że ograniczenia dopuszczalności wnoszenia skargi kasacyjnej wynikają z konstytucyjnej roli Sądu Najwyższego w systemie organów wymiaru sprawiedliwości. Zgodnie bowiem z art. 1 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 499 ze zm.), rolą tego Sądu w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości pozostaje zapewnienie w ramach nadzoru zgodności z prawem oraz jednolitości orzecznictwa sądów powszechnych i wojskowych przez rozpoznawanie kasacji oraz innych środków odwoławczych, podejmowanie uchwał rozstrzygających zagadnienia prawne i rozstrzyganie innych spraw określonych w ustawach. Skarga kasacyjna nie jest więc (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia, stąd też ewentualna możliwość dalszego postępowania przed Sądem Najwyższym, stanowi uprawnienie dodatkowe (por. art. 177 ust. 1 Konstytucji), które może zostać obwarowane szczególnymi przesłankami, w tym określonymi w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli:

- 1 w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne,
- 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów,
- 3) zachodzi nieważność postępowania lub
- 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Za istotne zagadnienie prawne uznaje się zagadnienie dotychczas niewyjaśnione i nierozwiązane w orzecznictwie, a więc cechujące się nowością i którego rozstrzygnięcie może sprzyjać rozwojowi prawa. W utrwalonym orzecznictwie przyjmuje się, że powołanie się na tę okoliczność wymaga, obok sformułowania tego zagadnienia, także przytoczenia związanych z nim konkretnych przepisów prawnych, wskazania, dlaczego jest ono istotne oraz przedstawienia

argumentacji wskazującej na rozbieżne oceny prawne (por. postanowienia: z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11, z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, poz. 51, z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, LEX nr 180841). Wypada również dodać, że podstawa do przyjęcia skargi do rozpoznania nie zachodzi, jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii tego zagadnienia prawnego lub wykładni przepisów i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, brak nadto okoliczności uzasadniających zmianę tego poglądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP – wkładka z 2003 r. nr 13, poz. 5). Tymczasem przedstawiona przez pełnomocnika płatnika potrzeba wykładni art. 34 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, nie spełnia wskazanych wyżej wymogów w rozumieniu art. 398⁹ k.p.c. Skarżący odnosi się do zwykłej wykładni przepisów, które mają zastosowanie w konkretnym stanie faktycznym sprawy. Ponadto w ocenie Sądu Najwyższego brak podstaw do uznania potrzeby wykładni wskazanego przepisu, wobec liczego już orzecznictwa Sądu Najwyższego w tym zakresie (por. np. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2011 r. I UK 15/11, OSNP 2012 nr 15-16, poz. 199, 21 lutego 2012 r. I UK 207/11, OSNP 2013 nr 1-2, poz. 21 oraz 14 lutego 2013 r. III UK 53/12 (niepublikowany)).

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.